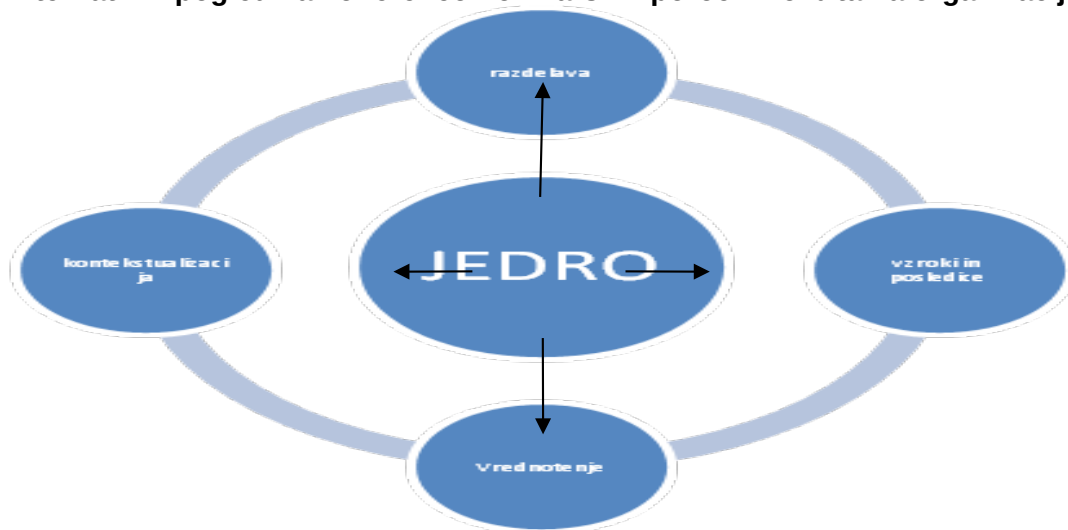

Alternativni pogled na koherenco novinarskih poročil – orbitalna organizacija

Ključni sporočanje koraki orbitalne organizacije novinarskih poročil (White 1998)

- **JEDRO** → odgovori na 4K (opredelitev tematiziranega dogajanja, vpeljava ključnih oseb, časo-prostorska umestitev; posredno se vzpostavi tudi okvir oziroma gledišče, s katerega bo dogajanje predstavljeno) JEDRO JE EDINI DEL POROČILA, KI IMA STALEN IN VNAPREJ DOLOČEN POLOŽAJ V BESEDILU, Z NJIM SE POROČILO ZAČENJA (naslovje + vodilo, lahko tudi še prvi odstavek besedila, posebej če poročilo nima vodila). JE OBVEZEN IN S TEM ŽANTOTVOREN SPOROČANJSKI KORAK – NI POROČIL BREZ JEDRA

Širši novinarski kontekst: dejavniki objave vrednosti, dogodek/dogajanje navadno uokvirjen/o kot tak/o, ki ogroža oziroma ruši ustaljeni družbeni red in vrednote

VSI OSTALI SPOROČANJSKI KORAKI SE NANAŠAJO NA V JEDRU PREDSTAVLJENE PRVINE (ne vnašajo novih, z vzpostavljenimi pomensko shemo nepovezanih prvin) TAKO, DA VÉDENJE O NJIH RAZŠIRJAJO IN POGLABLJAJO Z NOVIMI INFORMACIJAMI. TI SPOROČANJSKI KORAKI NISO NUJNO KOHEZIVNO-KOHERENČNO MOČNO POVEZANI MED SEBOJ, AMPAK JIH V ENOTNO BESEDILO POVEZUJE PREDVSEM DEJSTVO, DA SE VSAK ZASE NANAŠA NA JEDRO.

- **RAZDELAVA** (elaboracija): Navajanje novih, podrobnejših in natančnejših informacij o v jedru predstavljenih prvinah, predvsem o osebah in dogajanju. Gre za **OPISOVANJE**, in ne razlaganje. Pogosto sklicevanje na vire. Na ravni kohezije je ta sporočanje korak navadno mogoče prepoznati po najvišji pogostnosti **ponovitev in parafraz**. → preveri
- **NAVAJANJE VZROKOV IN POSLEDIC** Navajanje vzrokov in posledic v jedru predstavljenega dogodka/dogajanja. Gre torej po eni strani za premik od časa dogodka/dogajanja (sedanjost ali bližnja preteklost) v čas pred **dogodkom/dogajanjem** ali po **dogodku/dogajanjem**. Na ravni kohezije je torej premik v ta sporočanje korak včasih mogoče prepoznati po spremembi glagolskega časa (to velja predvsem za angleščino, ker v slovenščini nimamo tako razdelanega sistema za izražanje časa in skorajda ne uporabljamo predpreteklika). Druga značilnost tega sporočanje koraka je **POJASNJEVANJE**. Vzročno-posledična razmerja se na ravni kohezije uresničujejo v prirednih in podrednih skladijskih

strukturah, ki jih izražajo. Zelo pogosto je v vlogi pojasnjevalca vir informacij (izbran na podlagi funkcije, izobrazbe, dejstva, da je očividec dogodka/dogajanja itd.)

- **KONTEKSTUALIZACIJA:** Umestitev v jedru predstavljenega dogodka/dogajanja v širši družbeni, časovno-prostorski kontekst. Gre za sporočanje korak, ki je lahko komplementaren razdelavi, s tem da se osredotoča predvsem na opisovanje okoliščin. Lahko pa je zaradi razlagalnosti soroden koraku navajanja vzrokov in posledic. Ločevanje med tema dvema sporočanskima korakoma je včasih precej subjektivno.
- **VREDNOTENJE:** Ocena pomena dogodka/dogajanja in njegovih posledic in/ali ocena (ne)primernosti reakcij udeležencev. Zaradi upoštevanja ločevalne norme je vrednotenje praviloma pripisano viru. Prisotnost leksike, ki na denotativni ali konotativni ravni aktivira pomene, povezane s sistemom vrednot.
- **ZAKLJUČEK:** V poročilih ta sporočanje korak ni pogost (zato tudi ni žanrotvoren) → možnost krajšanja besedila od spodaj navzgor po logiki obrnjene piramide. Če že je prisoten, se uresničuje v aristotelskem smislu, kot tisti del besedila, ki logično izhaja iz predhodnih, mu pa nič logično ne sledi, ker zapira zaokoroženo smiselno celoto. Pogosto sporočanje korak vrednotenja opravlja tudi vlogo zaključka.

V enem odstavku besedila se lahko, kot bo razvidno iz primera, prepleta več (navadno dva) sporočanjskih korakov. Z izjemo jedra sporočanje koraki niso obvezni, kar pomeni, da ni nujno, da se v enem poročilu pojavljajo vsi. Je pa zato, da bi besedilo razpoznali kot novinarsko poročilo, nujno, da se poleg jedra pojavi vsaj še eden od navedenih sporočanjskih korakov.

Prevod primera analize poročila (White 1998: 195)

<p>[JEDRO – NASLOVJE IN VODILO] SEJALI BOMBE, ŽELI BES Nemiri preplavili Tahiti Ogorčeni prebivalci so v nasilnih demonstracijah proti včerajšnjim francoskim jedrskim poskusom rajski Tahiti razdejali v pogorišče.</p>
<p>[RAZDELAVA + VZROKI IN POSLEDICE – <i>podrobnejši opis dogajanja + posledice nasilnih demonstracij</i>] Okrog 1000 protestnikov je obkolo letališče in se spopadlo s policijsko enoto, ki ga je varovala. Po dveh urah jim je uspelo zasesti letališče, kjer so zaneli več požarov, medtem ko je manjša skupina z dvema bagroma in lopatami skušala poškodovati letališke steze. Protestniki so ovirali tudi posredovanje gasilcev, zaradi česar je letališče skoraj v celoti pogorelo.</p>
<p>[VZROKI IN POSLEDICE – <i>posledice izgrediv</i>] Francija se je za posredovanje odločila nekaj ur kasneje, ko so se protestniki začeli pomikati proti bližnji prestolnici Papeete.</p>
<p>[RAZDELAVA – <i>opis za 'rajski Tahiti razdejali v pogorišče'</i>] Na poti so kamenjali izložbe trgovin, zažigali avtomobile in poškodovali stavbo Teritorialne skupščine.</p>
<p>[KONTEKSTUALIZACIJA – <i>okolščine in razsežnosti protestov</i>] Protesti proti jedrskim poskusom so dan po tem, ko je Francija na atolu Mururoa sprožila prvo od osmih jedrskih bomb, izbruhnili praktično po vsej Polineziji in tudi na Kitajskem. Demonstracije v podporo Tahitiju so organizirala tudi okoljevarstvena in antiglobalistična gibanja po vsem svetu.</p>
<p>[RAZDELAVA – <i>več informacij o protestnikih</i>] Tahitijski protestniki pa so bili po podatkih policije večinoma aktivisti iz vrst gibanj za neodvisnost.</p>
<p>[VREDNOTENJE – <i>moralna obsodba Francije, pripisana ministru za zunanje zadeve</i>] “Francija žanje, kar je sejala,” je na današnji tiskovni konferenci dogajanje na Tahitiju komentiral minister za zunanje zadeve Gareth Evans.</p>

Po predstavljenem modelu analizirajte spodnji dve poročili. Če se vam zdi, da s predlaganimi sporočanjскими koraki ne morete opisati vseh njunih besedilnih delov, predlagajte nove in svoj predlog pojasnite. Po določitvi sporočanjских korakov bodite pozorni še na njihove kohezivne lastnosti in preverite, ali drži, da sporočanjские koraki pogosto niso kohezivno povezani med seboj, ampak se navezujejo na nanašalnice v jedru.

V grozljivem trku na dirki serije Indy je umrl večkratni zmagovalec Dan Wheldon

[Avtomoto](#) - ponedeljek, 17.10.2011 09:12 Tekst: (dw)

Las Vegas - Ameriški in svetovni avtomobilistični svet je danes pretresla novica o smrti Dana Wheldona. Britanski dirkač, prvak serije Indy v letu 2005, je umrl v nesreči na dirki v Las

Vegasu, potem ko je bilo v trčenje vpletenih 15 dirkalnikov. Poškodovani so bili še trije dirkači.

V nesreči, ki se je zgodila v drugem zavoju 12. kroga zadnje letošnje dirke, je Wheldonov dirkalnik odletel čez drug bolid in se nato ustavil v varovalni mreži. Kljub helikopterskemu prevozu v bolnišnico 33-letnemu dirkaču niso več mogli pomagati, saj so bile poškodbe prehude.

Dirka je bila zaradi hude nesreče končana že po 11 krogih, dve uri po trku pa so organizatorji sporočili žalostno novico o smrti Wheldona. "Z žalostjo sporočamo, da je dirkač s startno številko 77 Dan Wheldon podlegel poškodbam. Vodstvo dirke se je odločilo, da tekmovanje odpove. Z mislimi smo pri družini nesrečnega dirkača," je dve uri po hudi nesreči v 12. krogu dirke v Las Vegasu sporočil direktor formule Indy **Randy Bernard**.

V spomin na preminulega Britanca so ostali dirkači po progi odpeljali pet počasnih krogov, gledalci in člani vseh moštev pa so jih pospremili s stoječimi ovacijami. (Foto: AP)

"En trenutek se pred dirko še hecaš s kolegi glede predstavitvenih filmov ostalih dirkačev, malo zatem pa zveš, da je Dan umrl. Danes sem izgubil, pa ne le jaz, vsi smo izgubili dobrega prijatelja. Vsi v dirkaški karavani serije Indy smo ga smatrali za prijatelja. Bil je zares dober fant in pravi šarmer," je v solzah po prejetju slabe novice razlagal **Dario Franchitti**, štirikratni prvak v seriji Indy.

"Še nikoli nisem videl česa takega. Ko sem se krog kasneje peljal mimo vseh razbitin, nisem mogel verjeti svojim očem. Izgledalo je kot vojna scena iz Terminatorja. Povsod so ležali deli razbitih dirkalnikov, v sredini proge pa je eden celo še vedno gorel. Bilo je zares grozno in v takih trenutkih ti gre po glavi le ena misel, saj upaš, da se ni nihče huje poškodoval," je svoje doživetje slikovito opisal avstralski dirkač **Ryan Briscoe**.

V seriji Indy smrtnih žrtev ni bilo od leta 2006, ko se je na jutranjem ogrevanju v Homesteadu na Floridi ubil **Paul Dana**. Zanimivo, nekaj ur kasneje je na dirki zmagal ravno Dan Wheldon.

33-letni Wheldon je v karieri v seriji Indy zmagal na 16 dirkah, od tega tudi dvakrat na sloviti 500 milj Indianapolisa. Leta 2005 je bil tudi skupni prvak serije.

15o: Protestniki tudi danes ponoči ostajajo pred borzo

[Slovenija](#) - nedelja, 16.10.2011 19:02 Tekst: (sta), (tp)

Ljubljana - Pred Ljubljansko borzo je trenutno okrog 60 protestnikov, zbranih pod iniciativo 15o. Kot so sporočili, so se na dopoldanski skupščini odločili, da bodo z "okupacijo" prostora pred borzo nadaljevali in bo trg še naprej deloval "kot skupen javni prostor, odprt za kritiko finančnega kapitalizma in grajenje gibanja 15o".

V gibanju so se odločili izvesti delavnice na teme kot so revščina, prekernost, stanovanjska problematika, zadolženost, pravico do izobraževanja, zdravstva ipd. „Na tak način bomo dali

okupaciji konkretno vsebino. Delavnice in razprave bodo potekale pred borzo od 16. ure dalje,“ so še sporočili.

Andrej Kurnik je za MMC dejal, da bodo pred borzo vztrajali dokler bo treba. Zjutraj pa naj bi borznike, ob začetku delovnega dne, pričakali z direktno akcijo: z obtoževanjem, kazanjem na sovražnika in iskanjem alternativ.

"Nismo blago v rokah bank in politikov" in "Ne bomo plačali vaše krize" sta le dva izmed mnogih transparentov, ki so jih postavili. Sicer pa poudarjajo, da je protest pred borzo le ena od manifestacij širšega in odprtega gibanja. Ljudi pozivajo, naj se oglasijo, prevzamejo iniciativo in povedo svoje mnenje, lahko pa se v razpravo vključijo tudi prek svetovnega spleta.

Skupina protestnikov se je pred poslopjem Ljubljanske borze utaborila že v soboto zvečer, potem ko je popoldne - tako kot v številnih drugih mestih po svetu - tudi na ljubljanskem Kongresnem trgu poteka protest proti pohlepu kapitalizma.

Pred borzo je del protestnikov zvečer postavil okoli 20 šotorov in tam tudi prenočil. V tem času začnejo z novo skupščino, na kateri se bodo pogovorili o nadaljnjih aktivnostih. Ena od udeleženk protesta je pojasnila, da je skupščina odprta za vse in da tudi število zbranih pred borzo ni vedno enako, saj nekateri ljudje pridejo na novo, drugi pa gredo.

Andrej Kurnik je za zurnal24.si dejal, da na trg pred borzo prihajajo protestniki in drugi podporniki, ki izražajo solidarnost z njimi. Prav tako prinašajo oblačila, odeje, spalne vreče in hrano.

Po poročanju zurnala24.si pa naj bi policija vodila postopek o prekršku.

1. Premi govor. Postavite manjkajoča ločila, popravite napake v presledkih in začetnicah. (Vir: www.fidaplus.net.)

Dopinške kontrole niso obvezne. Če jih nameravajo opravljati dosledno in testirati vse igralce, bom rade volje sodeloval. Je pojasnil Gattuso.

Rad nastopam sam, ker je več denarja, sam igram na kitaro in pojem in nastopi so navadno krajši. Je pojasnil pa tudi občutek nastopati s skupino je vsekakor poseben.

Razglas: Člani vlade so zapustili Pariz, vojska pa je prevzela oblast, da bi spodbudila narodno obrambo«.

Uradno govorijo o bojnih zimskih postojankah «

V uradnem britanskem poročilu piše: Ladjo Hermes sta potopila dva torpeda, ki ju je izstrelila nemška podmornica, ko se je ladja iz Dunkerqua vračala v Dover.

Z No, ja, nazaj pa že ne grem! Sem se poslovil in porival kolo naprej po cesti za Tamtattoucht, kot sem razdrapano pot poimenoval sam v sebi.

Pišem kratko zgodbo, sem ji odgovoril: govori o moškem, ki hodi z zelo prijetno žensko, a ima eno zelo zoprno navado ... in to ga uničuje.

2. Kje je vsebinski poudarek naslednjih povedi? Če menite, da je potrebno, popravite besedni red.

Neutemeljena je pritožba, da tožena stranka ni odpovedala tožnici veljavne pogodbe o zaposlitvi.

Neutemeljena je pritožba, da tožena stranka v tožničinem primeru ni dokazala utemeljenih poslovnih razlogov za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Pritožba toženih strank ni utemeljena, pritožba tožeče stranke pa je delno utemeljena, delno pa ni dovoljena.

Med parlamentarnimi strankami je največ sedežev dobila opozicijska SDS, medtem ko je med strankami vladne koalicije samo Desus izboljšal svoj rezultat v primerjavi z državnoborskimi volitvami.

V Sloveniji so na voljo vsa zdravila za zdravljenje parkinsonove bolezni, problem pa je, ker se na Nevrološki kliniki UKC Ljubljana s tem področjem poglobljeno ukvarja samo ena nevrologinja. Za bolnike s parkinsonovo boleznijo je ključno, da jim čim prej postavijo (pravilno) diagnozo.